

Тимкович І. І., старший викладач,
Юридичний інститут
Литвин А. В., студентка,
Інститут економіки та менеджменту,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТВАРИН ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ

Загально відомо, що цивільна авіація використовується для задоволення потреб економіки і громадян у повітряних перевезеннях і авіаційних роботах, а також для виконання польотів у приватних цілях. Відтак, підприємства повітряного транспорту здійснюють перевезення пасажирів, вантажів, багажу, пошти, аерофотозйомки, сільськогосподарські роботи та інше. Аналіз літератури свідчить, що в юридичній науці досліджувались договірні засади перевезення вантажу повітряним транспортом за цивільним правом України – Безлюдько І. О.; рекомендації з удосконалення законодавства України щодо регулювання діяльності у повітряному просторі, зокрема, у сфері пасажирських і вантажних перевезень – Раскалей М. О. Питання ж правової регламентації перевезення тварин повітряним транспортом не розглядались. Натомість, технологічні засади транспортування тварин різними видами транспорту, крім повітряного, вивчались Клименко М. М., санітарно-гігієнічні аспекти транспортування тварин, у тому числі, повітряним транспортом, стали предметом дослідження Засєкіна Д. А., Поляковського В. М., Соломон В. В.; організаційно-економічні особливості міжнародних перевезень сільськогосподарських тварин вивчались Мазуренко О. Отже, аналіз чинного законодавства щодо перевезення тварин повітряним транспортом є актуальним, зважаючи на особливості експлуатації вказаного виду транспорту з одночасною реалізацією ветеринарних вимог та врахуванням специфіки поводження тварин як об'єктів транспортування.

Досліджуючи міжнародні норми, нами встановлено, що правовою основою перевезення тварин різними видами транспорту є Європейська Конвенція про захист тварин під час міжнародних перевезень від 13.12.1968 р. [1]. Конвенція визначає загальні та спеціальні вимоги перевезення тварин з урахуванням виду транспорту. Так, при перевезенні тварин різних видів на повітряному судні, один вид тварин повинен бути відокремлений від іншого виду, що поширюється на тварин різного віку, крім тих, що вигодовують молодняк. Тварини повинні завантажуватися лише в у повітряні судна, які були ретельно вичищені. А у відділеннях, де

перевозяться тварини, заборонено розміщувати вантажі, котрі можуть негативно вплинути на стан тварин. Підлога повітряних суден повинна бути міцна, щоб витримувати вагу транспортованих тварин, не мати щілин та за своєю конструкцією не допускати ковзання. Крім того, перевізник повинен вживати заходів запобігання надмірно високої або надмірно низької температури на борту, з урахуванням особливостей вантажу виду тварин, а також уникнення різких коливань тиску повітря.

Діючими Правилами транспортування тварин [2] передбачено, що транспортування тварин – це їх перевезення, котре здійснюється одним або кількома транспортними засобами, а також пов'язані з ним операції, включаючи завантаження (вивантаження), перезавантаження і відпочинок в місцях зупинки, до моменту вивантаження тварин за місцем призначення. Правила містять загальні вимоги до транспортування тварин і особливості перевезення домашніх, сільськогосподарських і диких тварин, риби та інших гідробіонтів. Згідно Правил, перевезення тварин повітряним транспортом покладає на власника (відправника) тварин обов'язок використовувати такий засіб перевезення, конструкція якого забезпечує доступ повітря, з водонепроникним дном, вкритим адсорбуючим матеріалом та дверима, що закриваються на замок. У разі перевезення тварини в пасажирському салоні повітряного судна розмір засобу перевезення не повинен перевищувати 30x50x40 сантиметрів. А якщо тварини є домашніми, то у пасажирському салоні повітряного судна дозволяється перевозити: службових собак у супроводі кінолога; собак-поводирів, що супроводжують сліпих або глухих пасажирів (при цьому службові собаки, собаки-поводирі повинні мати ошейник та намордник і прив'язуватися до крісла біля ніг кінолога (власника); дрібних тварин, вага яких разом із засобом перевезення не перевищує восьми кілограмів. При цьому клітки тварин повинні покриватися щільною темною матерією, через яку не проникатиме сонячне світло. Варто зауважити, що тварини, вага яких разом із засобом перевезення перевищує вісім кілограмів, перевозяться в багажно-вантажних відсіках повітряного судна. А перевезення зазначених тварин міжнародними рейсами здійснюється виключно за наявності міжнародного ветеринарного сертифіката і дозволу на ввезення та/або вивезення. Порядком видачі ветеринарних документів [3] закріплено порядок розгляду питання про видачу ветеринарного документа, регламентовано вимоги до оформлення ветеринарних документів на переміщення тварин та процедуру прийняття рішення про видачу відповідного ветеринарного документа тощо. Порядком передбачено, що при перевезенні тварин повітряним транспортом, ветеринарні свідоцтва оформляються комплектом, який включає в себе ветеринарне свідоцтво та

його дублікат, корінець ветеринарного свідоцтва. При цьому дублікати свідоцтв видаються старшому провіднику (погоничу), що супроводжує тварин, або кладуться разом з вантажем.

Отже, правова регламентація перевезення тварин повітряним транспортом передбачає чітке дотримання перевізниками та власниками тварин ряду ветеринарних вимог та умов безпеки польотів.

Література

1. Європейська конвенція про захист тварин при міжнародному перевезенні від 13.12.1968 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_227

2. Про затвердження Правил транспортування тварин: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1402 // Урядовий кур'єр. – Офіційне видання від 15.02.2012. – № 29.

3. Про затвердження Порядку видачі ветеринарних документів: Наказ Держкомветмедицини від 13.04.2009 № 85 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 47. – С. 103. – Ст. 1597.

УДК 347.82:629.73(091)(477)(043.2)

Тимченко А. П., к.ю.н., доцент,
Кравчук Б. В., студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ,

ПРАВОВА ОСНОВА СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ АВІАЦІЇ В УКРАЇНІ

Експерименти братів Райт зі своїм першим планером, 1901 рік, та створення першого моторного аероплана, двигун до якого зібрали самі у 1902 році, стали початком розвитку авіації і в Україні. Згодом, після розвитку літакобудування, літак стане необхідністю, а його експлуатація вимагатиме правового врегулювання використання повітряного простору. Паризька конвенція з повітряної навігації поклала початок міжнародно-правовому регулюванню повітряного простору. У зв'язку з швидким розвитком авіації та використанням державами повітряного простору у цивільних та військових цілях, постало питання про суверенітет держави над своїм повітряним простором. Відповідно до ст. 2 Повітряного кодексу України нашій державі належить повний і виключний суверенітет над повітряним простором України, що є частиною території України [2].

Розвиток та становлення Української цивільної авіації свого часу був нерозривно поєднаний із діяльністю системи повітряного транспорту ще Царської Росії і СРСР. На початку ХХ століття стрімкий розвиток авіації